

LA CAMPANA CATALANA

Mestre campaner: J. ROCA Y ROCA
Mestre ninotayre: APELES MESTRES

Donarà un toeh cada divendres, y extraordinariament sempre que convingui

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
RAMBLA DEL MITJ, NÚMERO 26, BOTIGA — BARCELONA
La correspondencia administrativa á n' en BIELET CANTIJOCH

Aquest número val 10 centims per tot Espanya
Després d' un més de sa publicació, 20 centims

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
ALS NÚMEROS ORDINARIS

Barcelona	1 ⁵⁰ trimestre			
Espanya	2 ⁰⁰ id.	4 ⁰⁰ mitj any	8 ⁰⁰ un any	
Extranger	5 ⁰⁰ id.	10 ⁰⁰ id.	20 ⁰⁰ id.	

ELS TARATS DE LAS OLIGARQUIAS

—No 'n fan á la vostra farmacia d'aquest elixir; pero si 'n fessin y l'arribessiu á pendre pitjor pera vosaltres, porque en lloch de curarvos vos mataria.

(Dib. de BRUNET)

PARLA EL LLEÓ DEL CONGRÉS

— Si continuan Vdes así, hasta yo me calo la barretina y aprendo á decir aquello de los «sese chuches». (Dib. de JUNCEDA)

El R. Decret de las porterías es senzillament despòtich, inquisitorial y ridícol, y será també del tot inútil mentres no s'hi afegeixi un articlet per l'istil:

«Art.º ... — Si en una misma localidad y por tres veces consecutivas esta llaren bombas, causen ó no víctimas, quedarán cesantes, *ipso facto*, los altos jefes de policía, el Gobernador de la provincia y el Ministro de la Gobernación, sin derecho á cesantía ni compensación alguna por el cese.»

Ab aquest article creyém que fora molt més efícas el R. D. porteresch, y, quan no, cada nova bomba ja s portaria el conhort: una bona economia per l'Estat.

Y tampoch es just que no més rebí el país.

REQUIESCAT...

Ja els solidaris des d'ara no podrán moure més brega, que 'ls ha mort... Guadalajara... ¡ay! ¡qué dich!... en Sol y Ortega. Ell, no més que ab un discurs, al solidari ha partit, tant, que aquest sol té 'l recurs de partirse desseguit, realisant el bell ideal y l'afany constant, més viu, dels patriotas d'allà dalt, Guadalajara inclussiu. Ab el discurs fet per ell la patria queda salvada, puig tindréu altra vegada cacichs que 'ns llevin la pell y sufragi ab tupinada.

PAU-NYAP.

VEYENTLAS VENIR

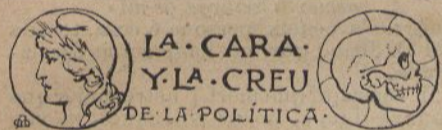

— Buenas comilonas se nos preparan!... (Dib. de NANCH)

Baix la presidencia del Sr. Azcárate se reuní la minoria republicana del Congrés, ab la assistència dels Srs. Montes Sierra, Miró, Calzada, Pérez Galdós, Llorente, Mayner y Morote, essenthi ade-

més representats els Srs. Corominas Moles y Pedregal.

Acort fou prés de reunir l'Assamblea republicana el dia 30 del próxim mes de maig y successius, fins á terminar el seu comés.

redemptors del poble 'ls pelin y 's no dreixin ab las sevas llonzas.

P. K.

LA UNIO REPUBLICANA

H o diguerem un dia: la Unió Republicana ó será solidaria ó no será res.

Y en efecte, la part de la Unió Republicana, la més intel·ligent y desperta, que atemperantse á las orientacions admirables y lluminosas de D. Nicolau Salmerón, figura en la Solidaritat, ha adquirit una importancia política extraordinaria: es l'arbre mestre de la formidable màquina regeneradora constituïda pel poble catalá: es l'elaboradora activa de convencions republicanas que s van extenent y posant arrels en tots els estaments socials. El seu treball se traduïx en un'obra positiva y constant de republicanisació.

¡Quin contrast forma la seva acció fructuosa y desembarassada, ab l'incertitut y l'impotencia d'alguns elements valiosos, però excessivament preocupats, qu'encare no s'han decidit á estudiar desapassionadament y á comprendre bé la Solidaritat pera sumarse ab ella! Refractaris á la renovació política que s'impone als vells partits, sense mes horizons que sos rancis dogmatismes, sense cap solució práctica ni viable, corren perill imminent d'anquilosarse, de momificarse.

Pitjor encare será la sort dels que s'agitan en sentit frenèticament antisolidari. Sos afanys d'enlluhernar á las masses populars ab las flamaradas del odi y la passió, sas campanyas d'escándols y mentidas, sas exageracions barrueras, no poden amagar del tot dugas realitats abrumadoras.

Es la primera, l'apoyo real que prestan als homes de las oligarquias monárquicas, tan justament odiadas pel país.

Es la segona, la justa convicció que s va formant de que tot el seu treball respon á un propòsit d'explotació iniqua de la inconciencia d'una part de las multitudes. Las volen ignorants, crédulas y exasperadas para millor explotarlas.

Pero cada dia aumenta 'l número dels que hi veuen clar y no s resignan á seguir com moltons. Prompte serán mirats com un exemple risible d'imbecilitat els que s deixin esquilar bonament y menar al escorxadó para qué 'ls falsos

PER sis votos contra tres acordá la minoria republicana fer obstrucció decidida al projecte d'administració local. El senyor Rodrigo Soriano parlá de presentar ell sol 4.212 esmenas.

La gravetat de la resolució contrasta ab l'insignificancia numérica dels elements que l'adoptaren; y l'anunci de las 4.212 esmenas, ni una més ni una menos, fet pel simpàtic y inquiet diputat per Valencia, dona lloch á creure que aquí s tracta principalment d'una *boutade*.

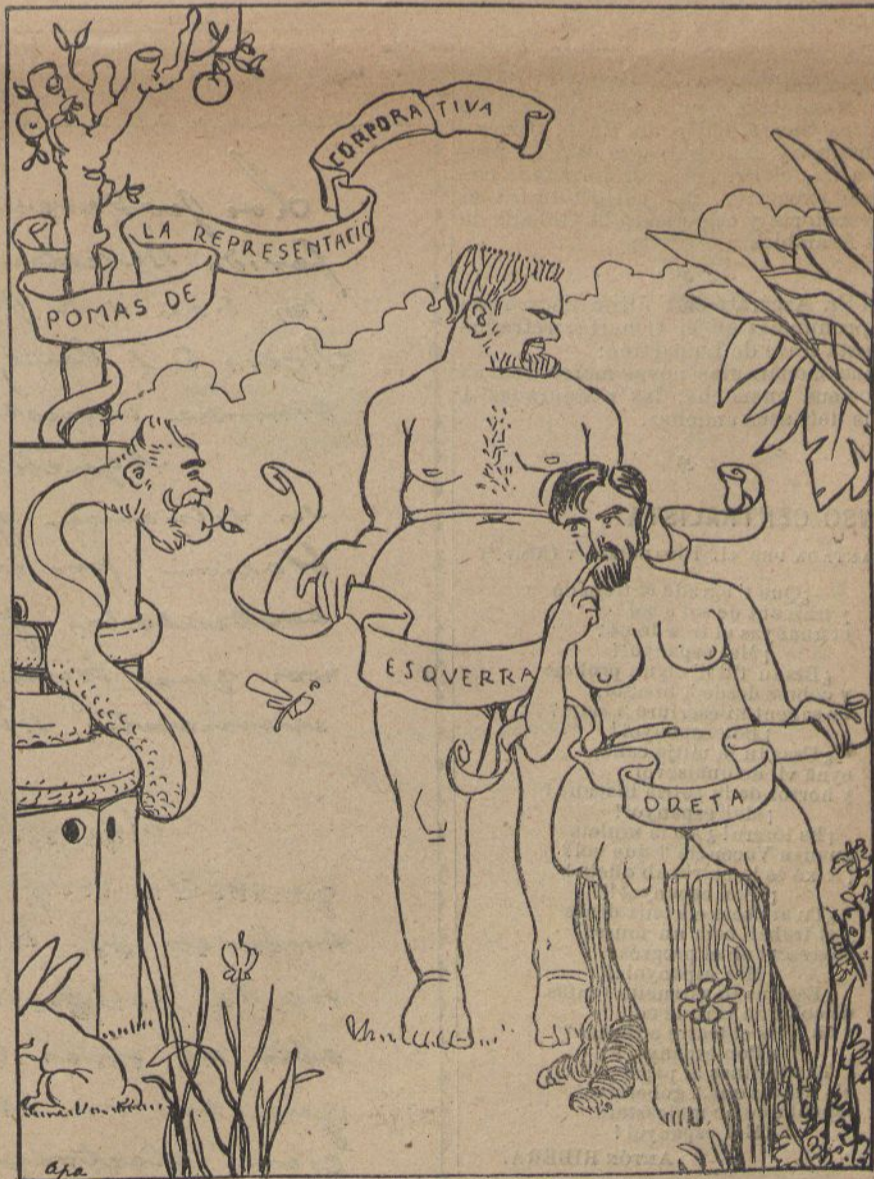
No es ab una obstrucció sense base seria com s'han de combatre 'l sentit reaccionari qu'entranya la representació corporativa tal com en Maura pretén establirla, y qu' es un dels grans defectes d'una ley per altres conceptes molt acceptable. La pretensió maurista s combat cos á cos y no pas en bloc, y si sempre ab rahons y arguments de convicció, tal com ho han fet els dignes diputats de l'esquerra solidaria. Y si no s pot evitar que la representació corporativa prengui estat, deu procurarse á tota costa, que quedi tancada dintre de tals límits, qu' en cap cas pugni desnaturalisar l'obra del sufragi universal directe, ni engendrar en lloch preponderancias oligárquicas y caciquistas.

Nosaltres esperém que sobre aquest punt l'esquerra y la dreta de Solidaritat Catalana, que tan noblement s'han combatut en defensa de sos respectius punts de vista, trobarán punts de coincidencia quan sigui hora de fixar els veraders alcans y condicions de la representació corporativa.

L'esquerra y la dreta son igualment lleals, patriotas y desinteressadas. Y de aixó 'n dimanan la forsa y 'l prestigi de la Solidaritat.

Ja tenim la porteria obligatoria y el porter convertit en espia del Estat. Ara, com sempre, la llibertat del ciutadà y la butxaca del contribuent han de pagar las conseqüencias de la ineptitut y dessidia de las autoritats.

LA TEMPTACIÓ

— «Guardadvos de menjar la poma de la serp trahidora, car hauriau fort mal de ventre e seriau foragitats del Parais.»

(Dib. d' APA)

LAS SAGETAS QUE AMOR TIRA

—Qui gemega ja ha rebut.

*(Dib. de SMITH)

rá, es un vell xaruch de mes de 75 anys que podrà fer bon costat ab el general Primo de Rivera y ab el Sr. Rodriguez Sampedro que per allí se'n van.

En Maura dirá: Hi ha un adagi que diu: «Gallina vella fa bon caldo.»

Y'l pais no podrà menos de respóndreli: — Pero n'hi ha un altre que diu: —«Caldera vella, bony ó forat.»

Y fa ja tant temps que no podem sortir de calderas foradadas, que tota la subcia del país s'hi escorra.

Qu' en Lerroux te bonas confidencias en las esferas oficials, ho patentisa'l fet d' haver tingut coneixement de que seria condemnat, ab alguns días d' antelació a la firma de la sentencia, lo qual li permeté escaparse a Fransa en automòvil.

No'l censurém per haverse posat a salvo. Estava en el seu dret: dels que fugen alguns se'n escapan.

Pero'l seu periódich s'empenya en vendre garsas per perdius als seus candidis parroquians, y aixó es lo que no's pot tolerar.

La Gaceta xina explicá la fuga de'n Lerroux parlant d' ella com d' un viatge de gran trascendencia revolucionaria: en Lerroux tenia necessitat de posarse d'acort ab diversos personatjes, residents uns a París, y altres a Belgica. Vaja, qu' en Lerroux ne duya una de cap.

Peró després s'ha vist que no s' havia mogut del Mitj-dia de Fransa.

Y quan el govern francés l'ha obligat a internarse, la Gaceta xina ha ponderat la gran por que fa en Lerroux al govern espanyol, presentantlo com un nou Ruiz Zorrilla, però encare més decidit que don

Manuel. ¡Ja veurán ara lo que succehirá!...

*
¡Lo que succehirá!...

Nosaltres ho presumim. Se farán tots els esforços que sigan menester pera negocijar l' indult de D. Prudencio, y si no's pot conseguir del actual govern, s'esperará a obtenirlo de'n Moret, quan els liberals tornin a pujar al candellero.

Y llavors el gran rrrrevolucionari tornarà a Barcelona, a fer la revolució en la seva barberia, en el seu forn, en el seu café y en la seva sala d' espectacles de la Casa del Pueblo.

«Ni más ni menos, ni menos ni más» com diu en Sol y Ortega, correligionari de'n Lerroux, en els seus discursos.

*
Una crónica den Pous y Pagés, al Poble Catalá, senyalava la possibilitat de que en Sol y Ortega aixequi'l seu bufet de Barcelona y se'n vagi a Madrit a exercir la carrera d' advocat.

Al senador per... Romanones li convé viure a Madrit. A Barcelona li falta ambient polítich. Desde qu' en Planas y Casals sigué ensorrat, s'eclipsá ja per sempre l' astre major que donava llum al Sol... y Ortega.

Realment aquest es un un Sol que va a la posta... cap a occident.

*
Peró potser se convertíxi en veritat la insinuació de que en Sol va a Madrit en busca d' una cartera. Tot podría ser. No hi ha un D. Melquiades? També pot haverhi un D. Joan.

Y'l modern D. Joan podrà també dir com l' altre alló de

«en todas partes dejé
memoria amarga de mí»

puig no's coneix persona ó cosa, tocada pel D. Joan, que no hagi sortit escalabrada.

Y veusaquí que mort l' astre major que donava llum al nostre sol, aquest se veu obligat a buscarla a un altre orient. O al Palau d' Orient, que pel cas es lo mateix.

Foren ratificats els poders que l' anterior Assamblea confiá als Srs. Labra, Montes Sierra, Odón de Buen, Jimeno Rodriguez y Pedregal, que baix la presidencia del Sr. Azcarate forman la comissió executiva, la qual publicarà la convocatoria y organisarà'ls treballs de dita Assamblea.

El Sr. Azcarate en l' últim discurs que ha pronunciat en el Congrés, retragué aquesta frase de Lamartine:

«Las monarquias novyas moren a mans dels seus enemichs; las restauradas a mans dels seus amichs».

CANSÓ CENTRALISTA

(CANTADA PER «L' IMPARCIAL» Y COMP.ª)

—¿Que t'agrada el treballá y trasant de sol a sol et guanyas el tros de pá?

¡Mal espanyol!

¿Ets tu fill d' algun prohóm y cobras desde'l bressol, no sabent ni escriure'l nom?

¡Bon espanyol!

¿Usas tu la mitja cana, eyna vil de qualsevol y horror de la patria hispana?

¡Mal espanyol!

¡Es torero! ¿Ab la muleta guanya Vocencia'l que vol?

¡Aixó es la patria ab queta!

¡¡ Bon espanyol!!!

¿Tu arriscas els teus diners y el treball com un mussol engrescat ab el progrés?

¡Mal espanyol!!

¿Escrius tu sarsuelas tontas de color de vert de col y ab ellas el teatre afrontas?

¡ Bon espanyol!

Tu rondinas al pagá els tributs que'l govern vol sabent que ho malgastará.

¡ Mal espanyol!

ANTÓN RIBERA.

El Sr. Sánchez Bustillo, ministre de Hisenda qu' ns acaba de regalar en Mau-

AUTÓGRAFO DEL DOCTOR ROBERT

Los poderes que legítimamente nos ha conferido Barcelona para representarla en las Cortes han sido puestos en litigio por la Comisión de Actas del Congreso, declarando la gravedad de las mismas

Aquella ciudad, la primera de España por su situación geográfica, por la densidad de su población, por el vigor de su industria y por los trascendentales problemas políticos y administrativos que tiene planteados, quedada, en estos momentos, sin representación legítima en las Cortes

Aquellas falsificaciones hasta ahora no quedada impunes, no sabemos que contra sus autores se haya iniciado ningún proceso y hasta confiamos en sus gestos, desde el más alto al más bajo, los representantes del poder que en un sentido ó en otro mediaron en la función electoral

Aquestas ratillas foren trassadas pel Doctor Robert l' any 1901, en la memorable ocasió de haver sigut declarada la gravetat de las actas de Barcelona, y serviren pera escriure el Manifest al país.

DELS CAMPANARS DE CATALUNYA

LLORET DE MAR, 2 Mars.

Fa dues setmanes que va morir en aquesta vila el que fou conseqüent republicà, Llorens Gallart.

El seu enterro (que fou purament civil per expressa voluntat del finat), fou una gran manifestació de dol que evidencià las innumerables simpatias de que disfrutava en vida aquell brau defensor de tot ideal de llivertat.

Avans de donarli sepultura, en Vilà y Prats donà las gracias als acompanyants fent l'elogi de las virtuts cívicas y de l'honoradesa del malaguanyat Gallart.

Sia desde LA CAMPANA CATALANA, donat el pèsam a la familia per aquesta pèrdua que es ben bé irreparable.

MARTORELL, 3 de Mars.

Diurne passat l'orquestra Planas va debutar amb a cobla fent una gran tocada de sardanas a la plassa de la vila a la que hi concorregueren molts aficionats dels voltants y la colla «Poncelletas y Escardots», de Barcelona.

Els lerruxistas havian jurat y perjurat que a cops de estaca las disoldrien perque la la sardana es un ball carlí (!) pero tement potser que un cop d'estaca n porta un altre, no varen fer res y la festa va acabar ab la mateixa alegria que havia comensat confraternisanti tothom menos algunas noyas de l'astocracia que se n donavan de menos.

«Poncelletas y Escardots» ho varen fer de primera.

Els lerruxistas continúan esperant la vinguda del seu senyor per Pasqua a encolmalshi el discurs qu' els hi té promés.

Es una gran cosa l'esperansa!

VALLS, 29 de Febrer.

El nostre ex-diputat D. Badoret Canals ja ha trobat una bona menjadora qu' el compensará de la pèrdua para siempre jamás d'aquest districte. En Maura li ha donat, ab la subsecretaria de la presidencia, un bon mugronet pera que vagi mamant y no 's de-candeixi.

Els canaleros d'aquí tornan a estar d'enhorabona. El mugronet de referencia es prou gros pera que ells hi puguin arriar el morret y la nova investidura de Don Badó es pera ell una mena de patent... de corso pera quan convingui.

DESDE MADRIT

La qüestió catalana ho omplena tot; els catalans ho trasbalsan tot: veus' aquí el resúm de la política espanyola.

La tasca de la solidaritat va destruint els partits espanyols del règim: ara l'un, ara l'altre aniran cayent tots: y sobre d'ells s' alsarà la voluntat soberana dels ciutadans, única font de dret, única base de govern dels pobles.

Però la resistència de la gent d'aquí serà forta ¡Madrit! ¡El Madrit de la política y de la burocracia! ¡quin horror! Els que hi vivim y l' coneixem no sabem comprendre com Espanya te tanta paciència.

Ara mateix, sentir parlar del partit lliberal, de n Moret, de n Romanones, fa feresa; però no se sab com, l' atmósfera se va esvahint, se restableix l' contacte de colzes y s torna a formar la muralla defenso fora de tot lo polítich. ¡Si n viu tanta gent d'aquest règim que arruina a Espanya!

Venen malas novas del Marroch: la cosa está que bufa y aquí, compromesos com están el governs, no se sab qué fer. Diurne de la senmana passada ens van ensenyar 6 000 homes que ja tenim ben armats y equipats, com volguent dir «¡No tingueu por!» Jo me 'ls mirava y 'm condolia. Pensar que potser d'aquí dos ó tres mesos aquell soldat fornit, elegant, orgullós, quedarà extés al camp de batalla! ¡que aquell oficial ó aquell quefe tan plé de creus y galons acabarà la seva vida al tall d'una gumia ó aixafat sota las potas d'un caball del desert, salvatge y renillant ab ulls de foch y nassos inflats!... Y passavan generals y ministres, y el rey, y damas, y diputats, y senadors, al galop de sos caballs de luxu ó arrossegats furiosament pels automòvils ràpits...! Y l' alegría dels uniformes y las coloraines rutilavan sobre la tristesa dels pressentiments...

El rey ha passat per Madrit corrents y depressa. Ara ja no es Madrit la cort d' Espanya. El rey no hi viu may... el rey se va esborrant del poble, que te la conciencia del be material que fa la cort, sense pensar que qui ho paga tot es el país... però Madrit cobra... Madrit es a Espanya la finestra de la dreta d'aquell despaig d' una agencia de negocis. La de l'esquerra deya «Pagos: sábados de seis a siete». La de la dreta: «Cobros: todos los días, de 8 a 1 y de 3 a 7.»

La nómina de Madrit y els interessos de Madrit s' emportan, legalment, cinch cents milions de pessetas dels mil del Pressupost. Entre tot Espanya hem de mantenir el règim y el luxu, y els vicis que fa viure.

Y es molt trist aixó: aquí el poble que treballa no ho veu y 's debilita y 's mor sense saber qui 'n té la culpa.

NOY

Madrit, 8 Mars.

ENTRE TOCH Y TOCH

EL SANT DEL ONCLE!

—¿Qué tal, tía?...
—Y ara! ¿d'ahont sortiu a n'aquestas horas?
—Es aquest que ha volgut anarsen a dormir, y que si no 'l crido no 's desperta fins diumenje!...
—No sé si ho sabeu que la nit passada he treballat fins a las cinch.
—Ben fet, noy, primerament es la obligació!
—¿Sabeu qu' heu arreglat molt bé la botiga?... Sembla una taberna de senyors.
—Es cosa dels mossos, que han volgut guarnirla un xich.
—Donchs fá goig!... ¿Oy, tú?...
—No li digueu a n' ell, perque jo no ho volia de cap manera.

—Y ahont' es, que no 's veu per aquí?...
—Es allí baix, que treu moscatell per aquella colla.
—Ah, sí! Ara 'l veig. Y bé, ¿cóm vos ha probat el sant?
—Per ara ja ho veyeu! ¡Haventhi salut, hi ha alegría! Ara es aquí l' Anton.
—¡Hoia, noys! ¿Que vos haveu perdut?... ¡Ja us podíam esperar!...
—Es alló, ¿saben?... Sempre surt un entrebanch.
—Creguen, donchs, que 'm sab greu que no haguéu vingut a dinar, perque us heu deixat perdre cosa bona.
—No 'n feu cas del vostre oncle.
—¿Que no es veritat?... ¡Ja veureu si tinch rahó! Hem entrat de sopa ab mandunguillas, aixó sí, la carn picada a casa. ¡Quina sopa! Cada vegada que un ficava la cullera al plat, n' agafava tres de colla, vull dir que hi havia teca de sobras. Després, la carn d'olla corresponent, mes com a diada de Sant, aumentada y corretjada ab tots els adelantos de l' abundancia. Seguidament el plat favorito de casa, ¡relleno de peras! que, la veritat sigui dita, per ferlo, la Pepa 's pinta sola.
—¡Vaya! ¡No 'm tiris aigua al nas!..

AL TALLER

—¿Cóm el titulará aquest quadro? ¿Trianon? ¿Versalles?
—No senyora: «Lo que jo faria.»

(Dib. de R. OPISSE)

LILIANA, poema d'Apeles Mestres (Il·lustracions del autor)

Els arbres fugint del home, destructor dels boscos.

Flak, Nik y Puk, reunits en consell.

Liliana y Flor de Lil.

El Concert de las granotas.

